

# **Směrnice o jednotném citování v odborných a jiných textech**



**NUGIS FINEM**

## **Citační manuál**

**Znění citačního manuálu č. 1/2017**

## Působnost citačního manuálu

Tento dokument má za cíl sjednotit citování a odkazování na zdroje v rámci všech projektů Nugis Finem. Naší snahou je zvyšování konzistence a jednotnosti v citování a tím zlepšování dojmu, jakým texty, které zpracováváme a zveřejňujeme, působí.

Tímto citačním manuálem by se tak měli řídit všichni autoři textů, které jsou zveřejňovány v rámci některé z platforem Nugis Finem. Největší důraz je dáván na dodržování v rámci odborných a jiných textů na webu [www.iurium.cz](http://www.iurium.cz), stejně tak v odborném periodiku *Iurium Scriptum*. Texty předkládané v různých soutěžích, které spolek Nugis Finem vyhlašuje či se na jejich pořádání podílí, musí mít citace vytvořené podle zde specifikovaných požadavků. Dodržování citačního manuálu je vyžadované i v rámci budování otevřené encyklopedie o právu *Iurium Wiki*, jejíž odkazování na zdroje taktéž musí splňovat parametry této směrnice.

Citování probíhá pomocí poznámek pod čarou, do kterých je vložena přesná bibliografická citace podle níže uvedených šablon. V rámci předkládaných textů již ale není nutné zpracovávat seznam zdrojů. Presumuje se, že bibliografii tvoří všechna díla uvedená v poznámkovém aparátu a že tedy autor neopomněl žádný zdroj informace uvést.

## Jak pracovat s citačním manuálem

Odkaz na poznámku pod čarou se umístí za slovo nebo část věty, kterých se poznámka pod čarou týká. Pokud se poznámka pod čarou týká celé věty nebo souvětí, umístí se odkaz až za interpunkční znaménko.

Jsou zde samozřejmě rozpory mezi tím, jestli právě myšlenky a znalosti jsou věcí nebo ne,<sup>48</sup> ale minimálně know-how věcí je.<sup>49</sup>

EU zapracovala závazky do směrnice 2003/4/ES o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí<sup>58</sup> a směrnice 2003/35/ES o účasti veřejnosti,<sup>59</sup> která změnila tzv. směrnici EIA<sup>60</sup> a směrnici IPPC<sup>61</sup> tak, aby odpovídaly požadavkům Úmluvy.

V poznámkách pod čarou opakujícího se zdroje je možné zkracovat ve formě: PŘÍJMENÍ. *prvních několik slov názvu díla ...*, odkazovaná stránka.

U stejného zdroje bezprostředně se opakujícího v následující poznámce pod čarou stačí uvést slovo „Tamtéž“ a příslušnou stranu (pokud není stejná). Pokud je odkazováno na rozsah stran, uvede se první a poslední strana citace a mezi nimi se vloží pomlčka. Kolem pomlčky nejsou mezery.

NOVÁK. *Povinnost v právu...*, s. 33.

Tamtéž, s. 34-35.

Tamtéž.

Samozřejmě každý text poznámky pod čarou se začíná velkým písmenem a končí tečkou.

## Knihy a monografie

### a) monografie

PŘÍJMENÍ, jméno. *Název publikace*. Vydání. Místo vydání: nakladatelství, rok, strana.

Jestliže má autor prostřední jméno, uvádí se za jeho první jméno, nejčastěji ve formě iniciály.

BEJČEK, Josef. *Smluvní svoboda a ochrana slabšího obchodníka*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2016, s. 321.

HANDRLICA, Jakub. *Jaderné právo. Právní rámec pro mírové využívání jaderné energie a ionizujícího záření*. Praha: Auditorium, 2012, s. 194-195.

BURROWS, Andrew S. *Remedies for Torts and Breach of Contract*. 3. vydání. Oxford: Oxford University Press, 2004, s. 246.

Při citaci cizojazyčné knihy postupujeme stejně jako výše.

GRIMM, Dieter. *Was ich sagen möchte*. München: C. H. Beck, 1996, s. 49.

Pokud monografii napsali 2 až 3 autoři, uvedou se jejich jména a příjmení. Jména autorů se oddělují tečkou. Jestliže je autorů více než 3, pak se zpravidla uvede jméno a příjmení autora, který je u publikace uveden jako první (což je většinou hlavní autor) s dodatkem „a kol.“.

NOVÁK, Jan. DOSEDĚL, Patrik. *Smlouva o dílo*. Praha: C. H. Beck, 2008, s. 140.

NOVÁK, Josef a kol. *Dnes a zítra*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 2001, s. 56-60.

### b) elektronické monografie

PŘÍJMENÍ, jméno. *Název publikace*. Vydání. Místo vydání: nakladatelství, rok, strana. Citováno dne xx.x.xxxx. Dostupné online na: [www.adresacitace.cz](http://www.adresacitace.cz).

INGWARSEN, Peter. BLÁHA, Petr. NOVÁK, Tomáš. *Information Retrieval Interaction*. London: Taylor Graham, 1992, s. 102. Citováno dne 25.4.2017. Dostupné online na: [http://db.dk/pi/iri/files/Ingwarsen\\_IRI.pdf](http://db.dk/pi/iri/files/Ingwarsen_IRI.pdf).

Co se týče data citace či data publikace, které se v citaci uvádí, jsme si vědomi klasického pravidla češtiny, že i za tečkou v datu se vkládá mezera. Z hlediska grafického vzhledu a stylistiky zobrazování na webu ovšem toto pravidlo vědomě porušujeme. V datu se tedy za tečkami mezi jednotlivými číslicemi mezera nekládá.

## c) akademické (kvalifikační) práce

PŘÍJMENÍ, jméno. *Název práce*. Druh kvalifikační práce. Název vysoké školy, fakulta, rok, strana.

HÁJKOVÁ, Martina. *Právní ochrana databází*. Disertační práce. Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2013, s. 40.

MACH, Petr. *Virtuální vlastnictví*. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2009, s. 12.

## Příspěvek ve sborníku

### a) příspěvek v tištěném sborníku

Pokud je autorem některé z kapitol výhradně jeden či dva z autorů, pak se označí jako autor této kapitoly. Následuje přídomek „In“, za kterým se uvádí autor (autoři) celé publikace, název celé publikace apod., vše podle výše uvedených pravidel. Nakonec se označí strana, ze které se cituje.

PŘÍJMENÍ, jméno. Název kapitoly. In PŘÍJMENÍ, jméno. *Název publikace*. Vydání. Místo vydání: vydavatelství, rok, strana.

BRTKO, Róbert. Res a kontroverzie sabiniánov a prokuliánov. In BUBELOVÁ, Kamila. *Res – věci v římském právu*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2008, s. 43-44.

BURKET, Daneš. Jadernou energii potřebujeme. In LOUŽEK, Marek. *Jaderná energie. Útlum nebo rozvoj? Sborník textů*. Praha: Centrum pro ekonomiku a politiku, 2007, s. 12.

### b) příspěvek v elektronickém sborníku

PŘÍJMENÍ, jméno. Název kapitoly. In PŘÍJMENÍ, jméno. *Název publikace*. Vydání. Místo vydání: vydavatelství, rok, strana. Citováno dne xx.x.xxxx. Dostupné online na: [www.adresacitace.cz](http://www.adresacitace.cz).

RYŠAVÝ, Jan. Je berní právo samostatným odvětvím práva? In HORÁK, Petr a kol. *Dny práva – 2008 – Days of Law*. Brno: Masarykova univerzita, 2008, s. 209. Citováno dne 25.4.2017. Dostupné online na: <http://www.law.muni.cz/sborniky/dp08/files/pdf/financ/rysavy.pdf>.

## Komentář

Při citaci odborného komentáře do poznámky pod čarou se vždy nejdříve uvede autor příslušné pasáže. Následuje přídomek „In“, za kterým se označí publikace, z níž se čerpá, podle pravidel pro citaci monografie. Po označení stran, na kterých se nachází citovaná pasáž, se uvede do závorky příslušné ustanovení zákona.

PŘÍJMENÍ, jméno. In PŘÍJMENÍ, jméno. *Název publikace*. Vydání. Místo vydání: nakladatelství, rok, označení stran (označení §, o kterém se v komentáři pojednává).

JIRÁSEK, Pavel. In KLÍMA, Josef. *Komentář k Ústavě a Listině - 1. díl*. 2. vydání. Brno: Dromed, 2009, s. 118 (čl. 13 Ústavy).

BEZOUŠKA, Petr. In HULMÁK, Milan a kol. *Občanský zákoník VI. Závazkové právo. Zvláštní část (§ 2055–3014). Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 1750 (§ 2969 OZ).

## Časopisecké zdroje

### a) odborný časopis

PŘÍJMENÍ, jméno. Název článku. *Název časopisu*, rok, ročník, číslo, strana.

NOVÁK, Jan. Pravidla hlasování v Radě EU. *Právník*, 2001, roč. 142, č. 4, s. 570.

ADAMEOVÁ, Zuzana. Účast veřejnosti v procesu EIA – případ České republiky. *České právo životního prostředí*, 2011, roč. 11, č. 2, s. 7-10.

### b) noviny a časopisy s nižší než 14denní periodicitou

PŘÍJMENÍ, jméno. Název článku. *Název časopisu*, datum vydání, strana.

NOVÁK, Jan. HDP opět klesl. *MF Dnes*, 14.9.2006, s. 4.

### c) elektronické časopisy

PŘÍJMENÍ, jméno. Název článku. *Název časopisu*. Rok, ročník, číslo strany. Citováno dne xx.x.xxxx. Dostupné online na: [www.adresacitace.cz](http://www.adresacitace.cz).

ELIÁŠ, Karel. K pojetí dispozitivního práva v občanském zákoníku. *Bulletin advokacie*. 2015, roč. 14, č. 9, s. 13-15. Citováno dne 13.4.2017. Dostupné online na: [http://www.bulletin-advokacie.cz/assets/zdroje/casopis/2015/BA\\_09\\_2015\\_web.pdf](http://www.bulletin-advokacie.cz/assets/zdroje/casopis/2015/BA_09_2015_web.pdf).

## Právní předpisy

### a) české právní předpisy

Pokud se cituje aktuální znění právního předpisu, za název zákona se uvede dovětek „ve znění pozdějších předpisů“, popřípadě se tento dovětek uvádět nemusí. Pokud se naopak cituje historická verze zákona, za jeho název se uvede dovětek „ve znění zákona č. xxx/xxxx Sb. účinném ke dni xx.x.xxxx“. Přičemž se uvádí poslední relevantní novela zákona nebo jeho citovaného ustanovení.

Pokud není uvedeno „ve znění pozdějších předpisů“ ani jakékoliv další vymezení znění (ať minulého nebo ještě neúčinného), presumuje se, že autor má na mysli znění, které je platné a účinné k okamžiku publikace článku.

Zákon č. 89/2012, Sb., občanský zákoník.

Zákon č. 89/2012, Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění zákona č. 136/2002 Sb. účinném ke dni 12. 6. 2002.

Vyhláška č. 21/2017 Sb., o zajišťování jaderné bezpečnosti jaderného zařízení.

Ústavní právníci se stále přou o to, jaká je povaha Listiny základních práv a svobod – jestli je to ústavní zákon nebo jiná forma pramene práva. Správné označení je usnesení předsednictva České národní rady. Listina se proto správně cituje tak, jak je uvedeno níže. Ale vzhledem ke složitosti této citace a k obecné známosti tohoto předpisu, nabízíme i zjednodušenou citaci, kterou je možné používat. Nepravidelnost je také v případě Ústavy České republiky. Pro ni taktéž nabízíme zjednodušenou citaci.

Usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součástí ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Ústavní zákon České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod.

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava.

## b) evropské právní předpisy

Nařízení Rady (EU) č. 270/2011 ze dne 21.3.2011 o omezujících opatřeních vůči některým osobám, subjektům a orgánům vzhledem k situaci v Egyptě, ve znění Nařízení Rady (EU) č. 1099/2012.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5.7.2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Unie.

### c) mezinárodní smlouvy vyhlášené ve Sbírce mezinárodních smluv

Dodatkový protokol, který je přílohou sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 209/1992 Sb., o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokolů na tuto Úmluvu navazujících.

Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 124/2004 Sb. m. s., o Úmluvě o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí (Aarhuská úmluva).

### d) další dokumenty legislativního charakteru

Důvodová zpráva k zákonu č. 264/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím atomového zákona, s. 6.

Důvodová zpráva k zákonu č. 58/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, s. 10-15. Dostupné online na: <https://www.vlada.cz/assets/urad-vlady/poskytovani-informaci/poskytnute-informace-na-zadost/Priloha-c-3-Duvodova-zprava-k-novelizovanemu-zneni-trestniho-zakoniku.pdf>.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Dostupné online na: <https://apps.odok.cz/veklep-detail?pid=RACKA7LFPYY1>.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dostupné online na: <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=7&CT=1127&CT1=0>.

## Judikatura

Judikát se cituje podle následujícího schématu: typ rozhodnutí – datum rozhodnutí, spisová značka nebo číslo jednací.

Spisová značka je takové číslo, které nekončí pomlčkou a dalšími číslicemi označujícími přesné umístění rozhodnutí ve spisu. Číslo jednací takové vymezení obsahuje – a pokud víme přesné číslo jednací, je lepší ocitovat s číslem jednacím, a ne se spisovou značkou. Pod jednou spisovou značkou mohlo být rozhodnutí více, ale jen podle čísla jednacího je jsme schopní rozlišit. To se samozřejmě netýká soudů, které čísla jednací vůbec nepoužívají – typicky Ústavní soud.

Nález Ústavního soudu ze dne 17.3.2009, sp. zn. IV. ÚS 2239/2007.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29.3.2007, č. j. 2 As 12/2006 – 111.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1.3.2005, sp. zn. 5 Tdo 160/2005.

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 4.3.2015, č. j. 11 A 200/2014 – 55.

Rozsudek ze dne 15.10.2009, *Djurgården-Lilla Värtans Miljöskyddsförening v. Stockholms kommun genom dess marknämnd*, C-263/08.

Rozsudek ze dne 11.7.2006, *Komise v. Cresson*, C-432/04, Sb. rozh. s. I-6387, bod 83.

## Internetové stránky

Pokud není zřejmé, kdo článek napsal, jméno autora v citaci se vynechá. PŘÍJMENÍ, jméno. Název článku. *Webová stránka*, publikováno dne xx.x.xxxx, citováno dne xx.x.xxxx. Dostupné online na: [www.adresacitace.cz](http://www.adresacitace.cz).

BOLTNAR, Jan. Právní ochrana počítačových programů. *epravo.cz*, publikováno dne 24.9.2008, citováno dne 10.3.2016. Dostupné online na: <http://www.epravo.cz/top/clanky/pravni-ochrana-pocitacovych-programu-55220.html>.

Stavební řízení. *frankbold.org*, publikováno dne 23.1.2017, citováno dne 15.3.2017. Dostupné online na: <http://frankbold.org/poradna/kategorie/uzemni-a-stavebni-rizeni/rada/stavebni-rizeni>.

Cyberspace. *techopedia.com*, citováno dne 10.3.2016. Dostupné online na: <https://www.techopedia.com/definition/2493/cyberspace>.



## Ostatní zdroje

U všech ostatních zdrojů se citace uvede tak, aby bylo zřejmé, kdo je autorem zdroje, a o jaký zdroj se jedná. Je důležité si uvědomit, že cíle citací jsou dva – zaprvé, abychom přiznali autorská práva původci myšlenky, zadruhé pak dohledatelnost. Ne vždy je všechno dohledatelné, přesto je vhodné přiznat autorství původci myšlenky. Tedy je možné ocitovat i osobní konzultace s někým, e-mailovou komunikaci nebo nějaký poznatek z přednášky. Samozřejmě je vhodné přijít s lepším pramenem této informace, který bude dohledatelný a na který tedy čtenáři budou moci lépe reagovat. Tyto typy citací by neměly být zneužívány k tomu, že se autorovi textu nechtělo dohledávat kvalitnější typ zdroje.

Podobné citování je možné používat třeba tam, kde ještě není právní věda natolik rozvinutá, aby měla dostatek zdrojů k citování, a tak bylo využito konzultací s odborníkem, který má k této oblasti nejbližší, ale ještě stále k tomuto tématu nic nepublikoval.

E-mail od JUDr. Libora Dvořáka Ph.D., ředitele legislativního odboru Ministerstva životního prostředí ze dne 15.2.2017.

Osobní vyjádření profesora Telce ze dne 14.3.2016 v Olomouci.

Přednáška doc. JUDr. Filipa Melzera Ph.D. ze dne 18.2.2014 na PF UP v Olomouci.

V Brně, dne .....

V Brně, dne .....

**Lukáš Dořičák**  
předseda redakční rady

**John A. Gealfow**  
prezident